

Loep Reglement 2023

De prijs

1. De Vereniging van Onderzoeksjournalisten looft een prijs uit voor onderzoeksjournalistiek: De Loep.
2. De Loep is een erkenning van en een eerbetoon aan het beste in de Nederlandse en Vlaamse onderzoeksjournalistiek. De prijs wordt toegekend aan journalistiek onderzoek dat door opzet, aanpak en uitwerking tot voorbeeld kan strekken voor collega's.
3. De Loep is een prijs vóór journalisten, ván journalisten.
4. Alleen oorspronkelijk en Nederlandstalig werk dat is gepubliceerd door Nederlandstalige media komt in aanmerking voor De Loep.
5. De Loep wordt in elk geval toegekend in de categorieën 5.a t/m 5.c en desgewenst in de categorie 5.d:
 - a. Opsporende onderzoeksjournalistiek. Dit is onderzoek gericht op het opsporen van overtredingen van wetten, regels of fatsoensnormen, door overheid, bedrijven, organisaties of individuele personen.
 - b. Controlerende onderzoeksjournalistiek. Dit is onderzoek gericht op de toetsing van beleid of het functioneren van overheid, bedrijven en andere organisaties, inclusief het blootleggen van onbedoelde of ongewenste (neven)effecten.
 - c. Signalerende onderzoeksjournalistiek. Dit is onderzoek gericht op het opsporen van maatschappelijk relevante veranderingen in de samenleving, zoals sociale, economische, politieke en culturele trends.
 - d. De VVOJ Aanmoedigingsprijs. Deze kan worden uitgereikt aan een journalist van 30 jaar of jonger voor een productie in een van de onder a. t/m c. genoemde categorieën. De prijs is bedoeld om aanstormend talent te (h)erkennen en te stimuleren zich verder te ontplooien.
6. De drie Loepen bestaan uit een beeldje, een oorkonde en een geldbedrag. De VVOJ Aanmoedigingsprijs bestaat uit een oorkonde en een geldbedrag.
7. Indien een prijs wordt toegekend voor een productie met meer dan één maker, wordt per winnende productie één beeldje uitgereikt. Alle makers krijgen een oorkonde en het geldbedrag wordt gelijkelijk over de makers verdeeld.
8. Het geldbedrag voor De Loep komt uit de contributiebijdragen van de VVOJ-leden. De Loep kan niet worden gesponsord door welke organisatie dan ook.
9. De Loep en de VVOJ Aanmoedigingsprijs worden jaarlijks uitgereikt tijdens een speciaal daarvoor te houden bijeenkomst, die plaatsvindt op een door de jury nader te bepalen datum in het voorjaar van het jaar volgend op het toekenningsjaar.
10. Naast voornoemde Loepcategorieën kan de jury bepalen een oeuvreprijs uit te reiken. Indien daartoe besloten wordt, vindt ook deze uitreiking plaats tijdens de onder 9. genoemde bijeenkomst.

11. De Loep is een prijs voor journalistieke producties en staat in principe niet open voor historisch en biografisch onderzoek.

De jury

1. Over de toekenning van de prijs beslist een onafhankelijke jury.
2. Bestuursleden van de VVOJ kunnen geen deel uitmaken van de jury.
3. De jury bestaat uit minimaal vijf leden, inclusief de voorzitter.
4. Leden van de jury worden benoemd op basis van hun deskundigheid op het gebied van journalistiek en/of onderzoek. De winnaar van de Aanmoedigingsprijs wordt uitgenodigd om het volgend jaar - voor één jaar - toe te treden tot de jury.
5. De meerderheid van de jury is werkzaam als journalist. De (oud-)journalisten in de jury zijn lid van de VVOJ.
6. Juryleden worden benoemd door de Prijscommissie van de VVOJ. Zittende juryleden kunnen kandidaten voordragen bij de Prijscommissie.
7. De leden van de jury kiezen uit hun midden een voorzitter. De voorzitter is een journalist.
8. De zittingstermijn van juryleden is maximaal vijf jaar.
9. Aftredende juryleden kunnen niet aansluitend worden herbenoemd. Wie in de voorbije vijf jaar jurylid is geweest, komt niet voor benoeming in aanmerking.
10. De jury beslist zo veel mogelijk op basis van consensus, maar stemt indien nodig. De jury beslist in dat geval bij meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen. Indien de stemmen staken, beslist de voorzitter.
11. Juryleden mogen niet meestemmen over werk dat is gepubliceerd door het medium waarvoor ze werkzaam zijn.

De procedure

1. Iedereen kan voordrachten doen voor De Loep en de Aanmoedigingsprijs.
2. Om voor de prijs in aanmerking te komen moet het werk zijn gepubliceerd in het toekenningsjaar, het jaar waarop de prijs betrekking heeft, zijnde het jaar voorafgaand aan het jaar van de uitreiking.
3. Om te worden toegelaten tot de jurering zal voorgedragen worden gevraagd hun werk in te zenden, vergezeld van een concreet en correct ingevulde vragenlijst waarin het onderzoek wordt toegelicht. Verder dienen de makers toestemming te geven om de inhoud van het vragenformulier op te nemen in een voor VVOJ-leden toegankelijke database. Ook dient de auteursrechthebbende toestemming te geven om het werk of een selectie daaruit kosteloos te publiceren in een VVOJ-publicatie en op het besloten ledengedeelte van de VVOJ-website.
4. Producties die gepubliceerd zijn tussen 1 januari en 31 december van het toekenningsjaar moeten uiterlijk zijn voorgedragen op **5 januari 2024** voor middernacht. Deze producties dienen **12 januari 2024** uiterlijk voor middernacht met de door de jury beschikbaar gestelde vragenlijsten te zijn ingezonden.

5. Indien de ingezonden productie een serie is, mogen er maximaal 5 onderdelen voorgelegd worden aan de jury. De waarde van een inzending wordt door de jury op elk onderdeel afzonderlijk beoordeeld. Het gemiddelde oordeel op alle onderdelen vormt het eindoordeel over de gehele productie.
6. Inzendingen die niet aan de vereisten voldoen, worden van mededinging uitgesloten.
7. Gelieve werk zoveel mogelijk digitaal in te zenden. Indien onmogelijk (bijvoorbeeld in geval van een boek) moet het werk worden gestuurd aan het verenigingsbureau van de VVOJ.
8. Juryleden mogen geen eigen werk inzenden.
9. De jury stelt een longlist samen van het voorgedragen werk. Deze lijst wordt gepubliceerd in april 2024.
10. De jury kiest uit de geaccepteerde inzendingen ten minste twee en ten hoogste drie genomineerden voor elk van de categorieën 5.a t/m 5.c en desgewenst in categorie 5d. De nominaties worden uiterlijk een maand voor uitreiking van de prijs bekendgemaakt door de VVOJ.
11. De jury kiest uit de genomineerden één winnende productie in elk van de categorieën 5.a t/m 5.c.
12. Indien er één of meer genomineerde inzendingen zijn, kiest de jury één winnende productie in de categorie 'VVOJ Aanmoedigingsprijs'.
13. De jury motiveert haar keuze voor de winnaars in een eindrapport.
14. Het reglement voor de Loep wordt vastgesteld door de prijscommissie van de VVOJ. Het is voor eenieder na te zien op de website van de vereniging.

De beoordelingscriteria

1. Bij de beoordeling van ingezonden werk hanteert de jury de definitie van onderzoeksjournalistiek zoals deze is geformuleerd in de statuten van de VVOJ en is uitgewerkt door de vereniging. Zowel de resultaten van het journalistiek onderzoek en de presentatie daarvan, als de opzet en uitvoering van het onderzoek, zoals die onder meer blijken uit de door de makers verstrekte toelichting, wegen mee in het oordeel van de jury. Interessante en relevante uitkomsten en een fraaie presentatie alleen zijn nimmer voldoende voor toekenning van een prijs: het accent bij de beoordeling ligt op kritische en diepgravende journalistieke onderzoeksmethodiek, niet op de gerealiseerde impact van een journalistieke productie.
2. Een onderzoeksproductie moet nieuwe, voor de doelgroep van de productie relevante en urgente feiten en/of inzichten hebben opgeleverd.
3. De aan het licht gebrachte feiten moeten betrouwbaar en controleerbaar zijn. Zelfs de reuk van suggestie mag zich niet opdringen.
4. De opzet, aanpak en uitwerking van het onderzoek moeten degelijk zijn zodat het onderzoek tot voorbeeld kan strekken voor collega's. Het gebruik van nieuwe onderzoeksmethoden kan een extra aanbeveling zijn voor de beoordeling.
5. Het onderzoek, in al zijn aspecten, moet door journalisten zijn uitgevoerd. De rol van deskundigen bij de uitvoering van het onderzoek moet zeer beperkt zijn gebleven.

6. Het onderzoek moet hoofdzakelijk door de inzenders voor de prijs zijn uitgevoerd. Samenwerkingsprojecten komen zeker voor de prijs in aanmerking, maar de inzenders moeten veruit de belangrijkste rol in de uitvoering van het onderzoek hebben gespeeld. Dat kunnen journalisten van meerdere media zijn, mits deze afkomstig zijn uit Nederland of Vlaanderen.
7. De presentatie van een onderzoeksproductie moet toegankelijk, evenwichtig, correct en goed geproportioneerd (omvang) zijn om de productie aantrekkelijk te maken voor de doelgroep en deze tot het einde toe geboeid te houden.